

Nr 27.

Godkänd av första kammaren den 16 februari 1943.

Godkänd av andra kammaren den 16 februari 1943.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar under Utgiffter å driftbudgeten, För flera huvudtitlar gemensamma frågor.

(Statsutskottets utlåtande nr 12.)

Till Konungen.

I propositionen nr 1 ha under Utgifter å driftbudgeten, För flera huvudtitlar gemensamma frågor, till behandling upptagits vissa spörsmål rörande dels avlönings- och omkostnadsanslagen m. m., dels anslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga, dels anslag till anläggningsarbeten m. m., dels ock för flera huvudtitlar gemensamma anslagsberäkningar (se statsrådsprotokollet över finansärenden för den 4 januari 1943).

I anledning härav får riksdagen anföra följande.

Beträffande *avlönings- och omkostnadsanslagen* m. m. har Kungl. Maj:t vid prövningen av föreliggande anslagsäskanden iakttagit stor återhållsamhet i fråga om nya utgiftsändamål.

De riktlinjer för budgetarbetet, för vilka närmare redogjorts i statsverkspropositionen, föranleda icke annat uttalande från riksdagens sida än att riksdagen finner välbetänkt, att försiktighet i nuvarande ekonomiska läge iakttages i de hänseenden, varom här är fråga. Till den närmare beräkningen av medelsbehovet för de olika utgiftsändamålen kommer riksdagen att taga ställning vid sin detaljbehandling av avlönings- och omkostnadsanslagen.

Liksom i fjol har Kungl. Maj:t hemställt om förlängning av bemyndigandet att medgiva överskridande av de i avlöningsstaterna genom riksdagens beslut maximerade posterna till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, och till avlöningar till icke-ordinarie personal. Därvid har emellertid föreslagits att bemyndigandet icke såsom tidigare skulle avse allenast ett budgetår, utan gälla tills vidare.

Enligt riksdagens mening torde behov av ytterligare förlängning av berörda bemyndigande föreligga. Riksdagen anser sig emellertid icke kunna godkänna förslaget om förlängning utan tidsbegränsning. I överensstämmelse med vad vid tidigare riksdagar varit fallet, lämnas bemyndigandet i stället för allenast nästa budgetår.

Från finansdepartementet har till riksdagens vederbörande utskott överlämnats en redogörelse rörande det sätt, varpå det för föregående budgetår gällande bemyndigandet utnyttjats av Kungl. Maj:t. Riksdagen, som kommer att beakta nämnda redogörelse vid prövningen av de särskilda anslagsfrågorna, förutsätter, att riksdagen jämväl framdeles kommer att hållas underrättad om de åtgärder, som i anledning av lämnade bemyndiganden vidtagas.

Av den i statsverkspropositionen intagna redogörelsen för *kommittéanslagen* framgår, att dessa anslag med de förstärkningar, som äskats å tilläggsstat, för innevarande budgetår komma att uppgå till ett sammanlagt belopp av över 2,5 miljoner kronor. De för nästa budgetår äskade beloppen uppgå sammanlagt till något över 2 miljoner kronor. Riksdagen, som i annat sammanhang upptager de olika anslagsäskandena, vill här allenast framhålla angelägenheten av att ifrågakommande utgifter i möjligaste mån begränsas.

Beträffande anslag till *anläggningsarbeten* har i statsverkspropositionen framhållits, att det byggnadsprogram, för vilket medel äskas, icke kommer att i sin helhet realiseras, om förutsättningarna för anläggningsverksamheten förbli lika ogynnsamma som nu. Riksdagen vill understryka vad därvid anförts om vikten av att de av anslagen berörda myndigheterna och institutionerna beakta nämnda förhållande, så att anslagsanvisningarna icke tagas till intäkt för åtgärder, som kunna begränsa utrymmet för en senare, eventuellt ytterligare skärpt prövning av de olika företagens lämplighet med hänsyn till marknadsläget.

Den föreslagna ändrade formen för medelsanvisningar å kapitalbudgeten avser, att anslagen å nämnda budget icke som hittills skett skola anvisas som reservationsanslag utan som obetecknade investeringsanslag, dock med rätt för Kungl. Maj:t att alltfört förfoga över anslagen efter hittills gällande grunder. Den nya anslagsbeteckningen anses böra i budgetredovisningen för nästa budgetår genomföras även för äldre kapitalökningsanslag. Åtgärden förestavas av en önskan att undgå bokföring av reservationer å kapitalbudgeten. Ifrågakommande belopp skulle i stället redovisas såsom outnyttjade bemyndiganden och i förekommande fall tillgodoräknas motsvarande för budgetåret anvisade investeringsanslag. Då medelsreservationer i egentlig mening icke kunna förekomma på kapitalbudgeten, synes förslaget välbetänkt. Riksdagen bemyndigar därför Kungl. Maj:t att enligt för reservationsanslag gällande regler förfoga över obetecknade investeringsanslag intill utgången av tredje budgetåret efter det, för vilket anslagen sist blivit i riksstaten uppförda.

Under rubriken för *flera huvudtitlar gemensamma anslagsberäkningar* har departementschefen behandlat frågor avseende ersättning till fastighetsfonderna, ersättning till statens domäners fond för upplåten mark samt vidare frågor angående rörligt tillägg, dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst m. fl. och kristillägg. Beträffande frågan om kristillägg kommer riksdagen att framdeles meddela beslut. Vad departementschefen anförut beträffande övriga nu omförmälda spörsmål föranleder icke någon erinran från riksdagens sida.

Under återopandande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels i anledning av Kungl. Maj:ts förslag beslutat, att det Kungl. Maj:t för budgetåren 1941/42 och 1942/43 lämnade bemyndigandet att medgiva överskridande av genom riksdagens beslut maximerade anslagsposter till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, eller till avlöningar till icke-ordinarie personal skall efter utgången av budgetåret 1942/43 äga fortsatt giltighet för budgetåret 1943/44;

dels ock med bifall till Kungl. Maj:ts förslag

a) bemyndigat Kungl. Maj:t att enligt för reservationsanslag gällande regler förfoga över obetecknade investeringsanslag intill utgången av tredje budgetåret efter det, för vilket anslagen sist blivit i riksstaten uppförda;

b) medgivit, att dyrtidstillägg åt vissa befattningshavare och familjepensionärer under budgetåret 1943/44 må i huvudsaklig överensstämmelse med i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 4 januari 1943 förordade grunder utgå enligt de närmare föreskrifter, som meddelas av Kungl. Maj:t;

c) beslutat, att utgifterna för dyrtidstillägg skola beträffande befattningshavare och pensionärer vid de affärsdrivande verken eller vid av dessa övertagna företag eller inrättningar utgå av de medel, av vilka verkets utgifter i övrigt bestridas.

Stockholm den 16 februari 1943.

Med undersåtlig vördnad.

Nr 28.

Godkänd av första kammaren den 17 februari 1943.

Godkänd av andra kammaren den 17 februari 1943.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 6 mars 1942 (nr 63) angående rätt för Konungen att åsätta särskild tullavgift.

(Bevillningsutskottets betänkande nr 2.)

Till Konungen.

Riksdagen får härmed för Eders Kungl. Maj:t tillkännagiva, att riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts den 8 januari 1943 dagtecknade proposition nr 8, antagit det vid propositionen fogade förslaget till förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 6 mars 1942 (nr 63) angående rätt för Konungen att åsätta särskild tullavgift.

Stockholm den 17 februari 1943.

Med undersåtlig vördnad.
